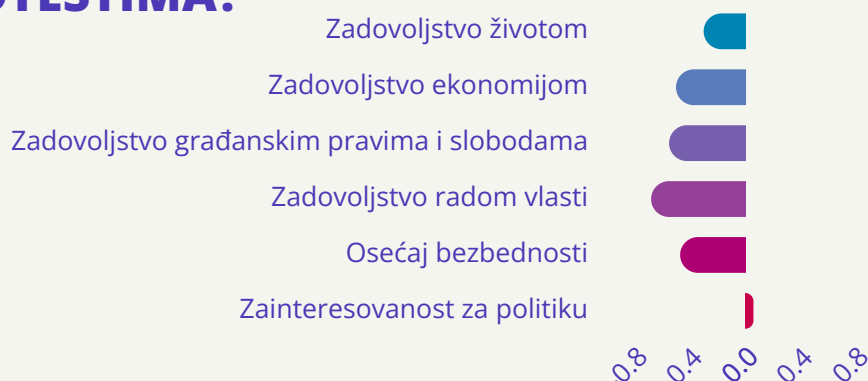

Studentski i građanski protesti u Srbiji

Istraživanje sprovedeno od strane **Instituta društvenih nauka** o stavovima građana prema studentskim i građanskim protestima i njihovim uzrocima, motivima i ciljevima.

KOJI FAKTORI UTIČU NA PODRŠKU PROTESTIMA?

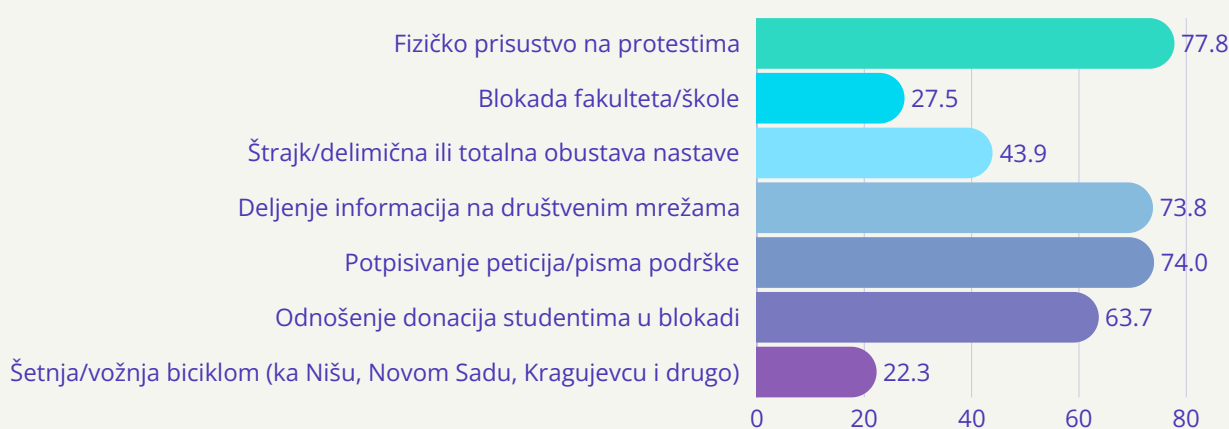
Ispitanici koji više podržavaju proteste:

- Manje su zadovoljni načinom na koji vlast u Srbiji obavlja svoj posao.
- Manje su zadovoljni poštovanjem građanskih prava i sloboda u Srbiji.
- Manje su zadovoljni stanjem ekonomije u Srbiji.
- Manje se osećaju bezbedno u Srbiji.
- Manje su zadovoljni svojim životom.
- Stepen podrške protestima ne zavisi od stepena zainteresovanosti za politiku.

Beleška: Postojanje povezanosti između varijabli testirano je pomoću Spearmanovog koeficijenta korelacije rangova.

NAČIN PODRŠKE

Da li ste na neki od navedenih načina podržali proteste?

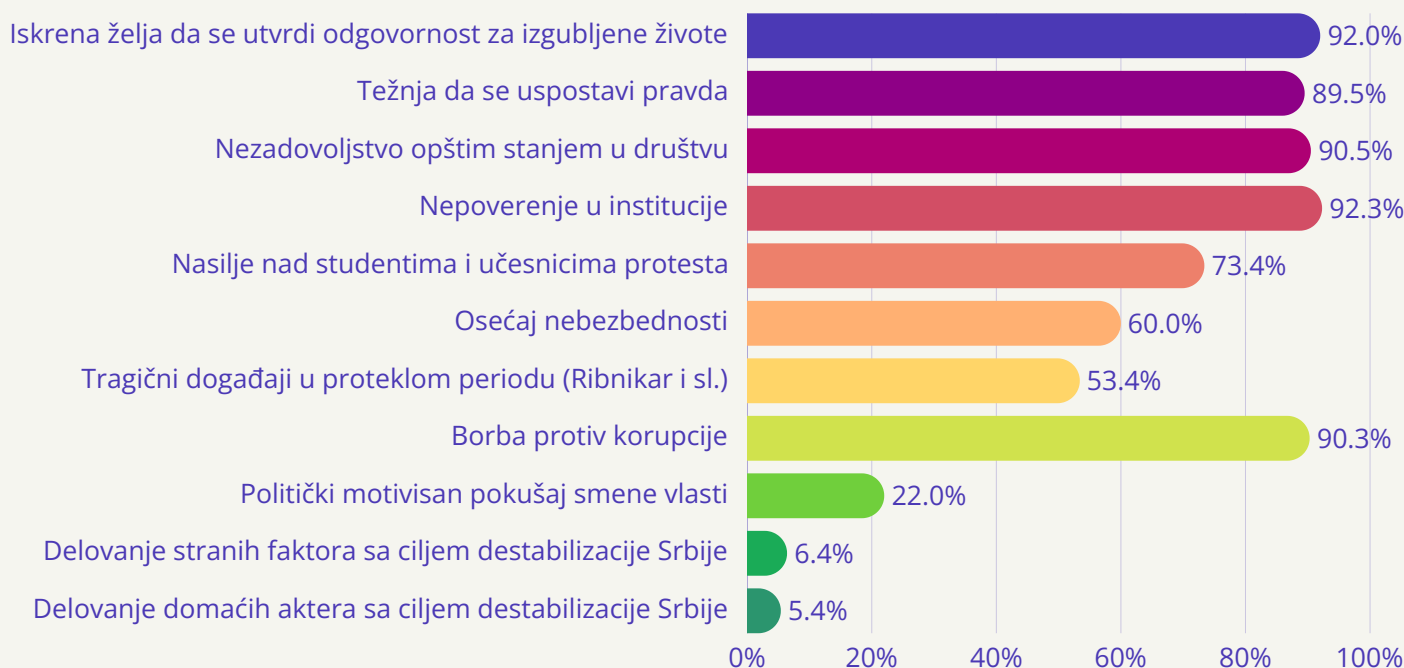

Rezultati pokazuju da je najčešći oblik podrške protestima u našem uzorku **fizičko prisustvo (77,8%)**, kao i deljenje informacija na **društvenim mrežama (73,8%)** i **potpisivanje peticija (74%)**. Manje zastupljene aktivnosti su **blokada fakulteta (27,5%)**, **štrajk (43,9%)** i simbolične **protestne šetnje/vožnje biciklom (22,3%)**. Većina podržava proteste aktivnim prisustvom i digitalnim angažmanom, dok su direktne obustave rada i blokade manje prihvaćene.

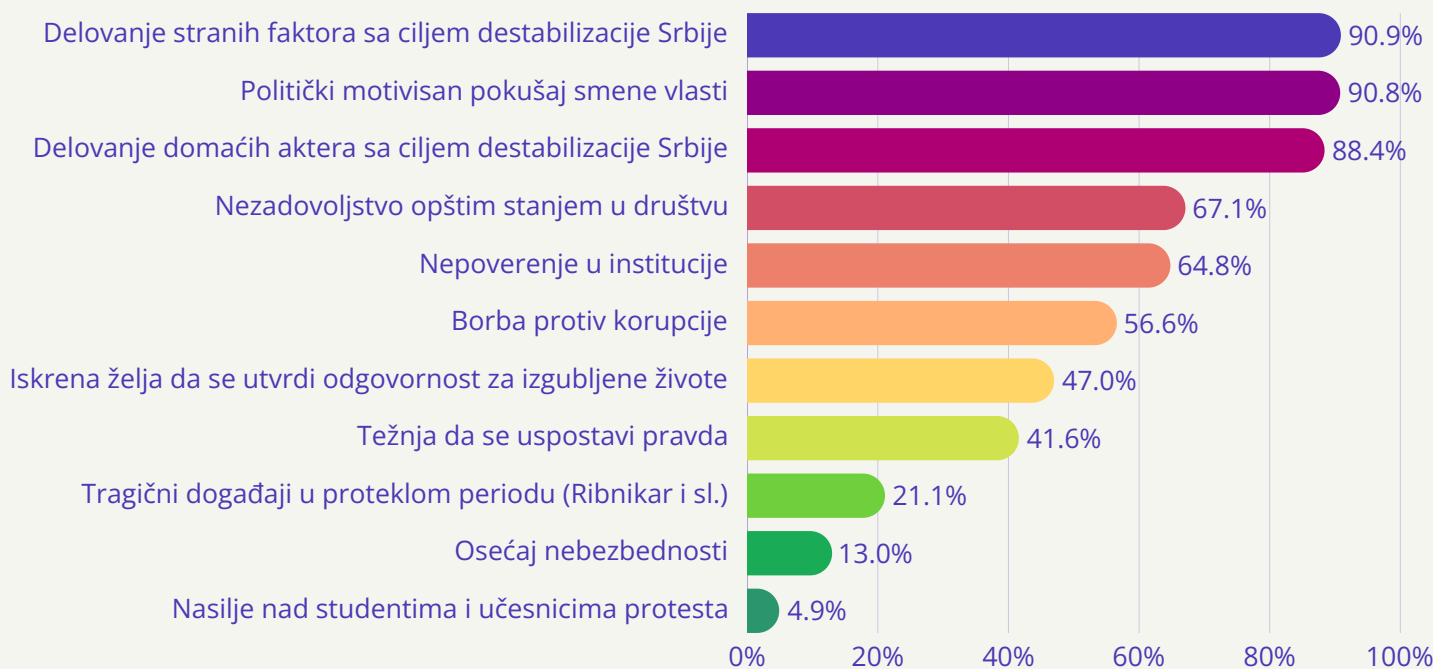
RAZLOZI ZA POKRETANJE PROTESTA

Šta od navedenog odražava razloge za pokretanje aktuelnih protesta?

PODRŽAVAJU PROTESTE

NE PODRŽAVAJU PROTESTE

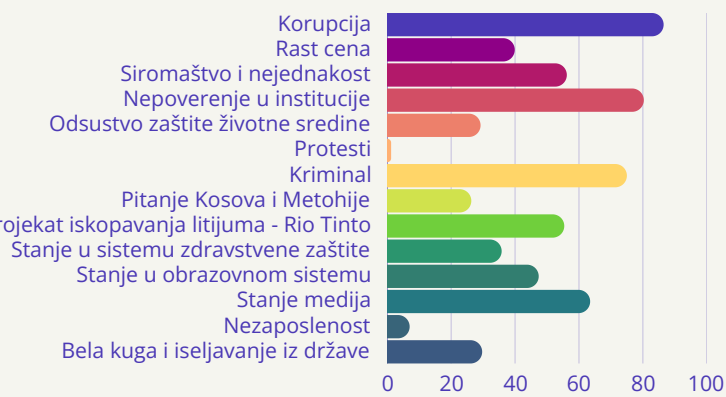

Preko **88%** protivnika protesta u našem uzorku smatra ih politički motivisanim ili pokušajem destabilizacije države, dok **65–67%** prepoznaje dublje društvene probleme poput nepoverenja u institucije i nezadovoljstva društvom. Samo **13%** vidi nebezbednost kao razlog protesta, **47%** utvrđivanje odgovornosti za izgubljene živote, **41,6%** težnju ka pravdi, a **4,9%** nasilje nad učesnicima protesta. Među pristalicama, glavni razlozi su nepoverenje u institucije (**92,3%**), pravda (**92%**), nezadovoljstvo (**90,5%**), borba protiv korupcije (**90,3%**) i nasilje nad učesnicima protesta (**73,4%**). Manje od **22%** proteste vidi kao političke, dok uticaj stranih i domaćih aktera gotovo niko ne prepoznaje.

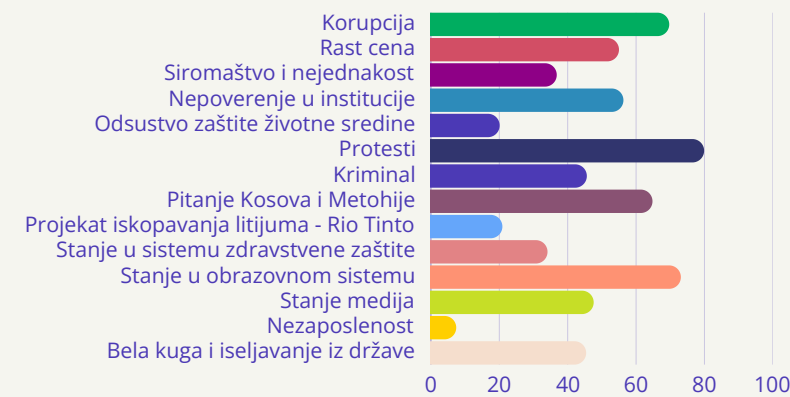
DRUŠTVENI PROBLEMI

Šta od navedenog vidite kao najveći problem u Srbiji?

PODRŽAVAJU PROTESTE

NE PODRŽAVAJU PROTESTE

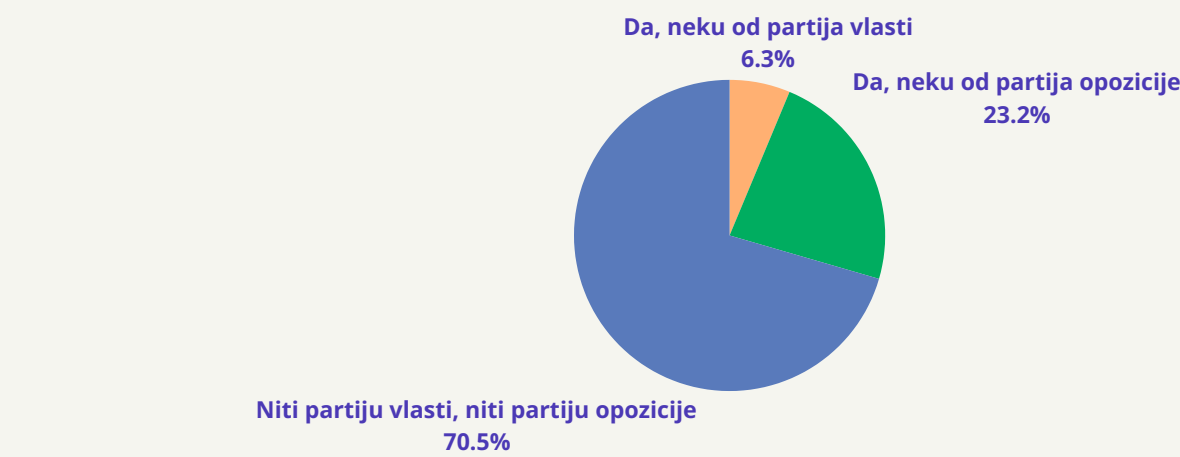

Ispitanici su rangirali tri opcije za koje smatraju da predstavljaju najveći problem u Srbiji. Ispitanici koji podržavaju proteste u uzorku navode korupciju (**86,5%**), nepoverenje u institucije (**80,3%**) i kriminal (**75%**). Projekat iskopavanja litijuma kao problem percipira njih **55,4%**, stanje u obrazovnom sistemu **47,4%**, pitanje KiM **26,3%**. Nezaposlenost navodi tek **7%** ispitanika.

Ispitanici koji ne podržavaju proteste u našem uzorku kao najveće probleme navode proteste (**79,9%**), stanje u obrazovnom sistemu (**73,1%**) i korupciju (**69,7%**). Visok procenat ispitanika pitanje KiM vidi kao problem (**64,8%**), nepoverenje u institucije (**56,3%**), kriminal (**45,6%**), a projekat iskopavanja litijuma ukupno **20,9%** ispitanika. Sličnost sa ispitanicima koji podržavaju proteste je nizak stepen percepcije nezaposlenosti kao problema – **7,4%**.

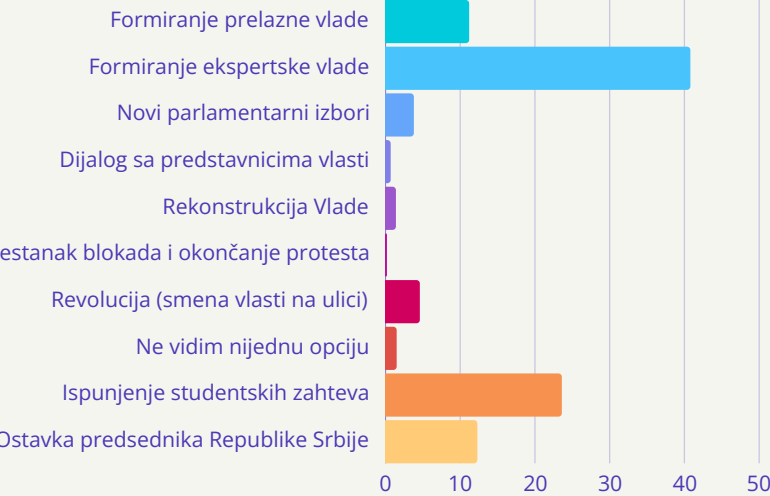
REŠENJA AKTUELNE DRUŠTVENE SITUACIJE

Da li vidite neku postojeću opozicionu ili političku partiju vlasti, kao onu koja može da sprovede Vaše ideje o poželjnom društvenom i političkom razvoju Srbije?

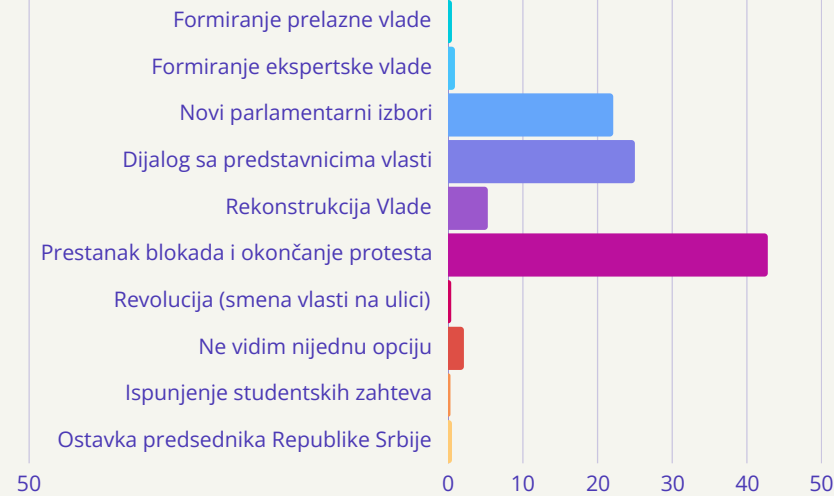

Koju od ponuđenih opcija vidite kao onu koja bi najviše doprinela izlasku iz aktuelne društvene situacije?

PODRŽAVAJU PROTESTE

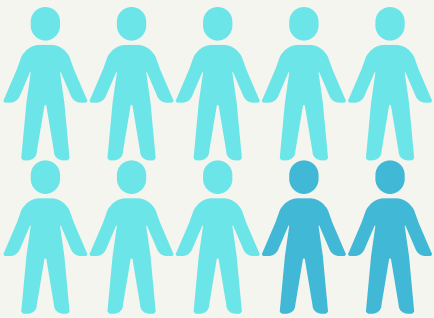
NE PODRŽAVAJU PROTESTE

Ukupno **70,5%** ispitanika u našem uzorku smatra da trenutno ne postoji nijedna politička partija – niti partija vlasti niti opozicije, koja može da sprovede njihove ideje o poželjnom društvenom i političkom razvoju Srbije.

Većina ispitanika koji ne podržavaju proteste smatra da je prestanak blokada najbolja opcija (**42,8%**), dok dijalog sa vlastima podržava njih **22,1%**. Niska podrška postoji za studentske zahteve (**0,3%**) i smenu vlasti revolucijom (**0,4%**). Među onima koji podržavaju proteste, najviše podrške ima formiranje ekspertske vlade (**40,8%**).

Od toga, najveći broj ispitanika (**60,3%**) opredelio se za tip ekspertske vlade u koju bi bili uključeni predstavnici univerziteta, fakulteta i naučnih instituta.

84% onih koji podržavaju proteste bi podržalo generalni štrajk do ispunjenja studentskih zahteva.

METODOLOGIJA

Ciljna populacija: Punoletni građani Republike Srbije
Veličina uzorka: 11110
Metod prikupljanja podataka: Kompjuterski podržano onlajn anketiranje (CAWI)
Prosečno vreme popunjavanja upitnika: 15 minuta
Period prikupljanja podataka: 14 – 24. mart 2025.
Tip uzorka: Prigodan
Institut društvenih nauka je samostalno sproveo istraživanje javnog mnjenja koristeći sopstvene resurse, s ciljem doprinosa opštem interesu i razumevanju društvenih procesa.

Kontakt: anketaprotesti@idn.org.rs
Sajt: idn.org.rs